

هستند. هدف اصلی این نمایشگاه ایجاد فضایی تفریحی و آموزشی و پر نشاط برای به وجود آمدن خاطره‌ای خوش برای فرزندان زائرین است. در گذشته این فعالیت در دار القرآن انجام می‌شده است. باتوجه به سن مخاطبین موانع تفریحی - معنوی که به این نمایشگاه داشتیم، سیر محتوایی خاصی ترتیب داده شده که بیشتر به جذابیت تا انتقال مفاهیم توجه شده است. برای مثال ما حضور روحانی را در این برنامه الزامی دانسته‌ایم. بچه‌ها ابتدا در یک اتاق انتظار جمع می‌شوند. سپس به محلی می‌روند که یک روزنامه دیواری تعبیه شده و باید با پازل‌های مغناطیسی آن را کامل کنند که در این روزنامه دیواری که بیشتر از اشکال درست شده است در کنار تفریح، ذهن بچه‌ها را درگیر می‌کند. سینما قسمت بعدی برنامه است که برنامه‌ای با محوریت امام رضا(ع) و یا مناسبتی مانند دفاع مقدس به بچه‌ها نمایش داده می‌شود و پس از آن به جنگل می‌روند. در این مکان داستان‌های مختلف با عنوان گنجشک و مار و یا شیر و بره قصه‌گویی شده و یا به صورت تئاتر اجرا می‌شود و در قسمت بعدی نیاز ما به امام و اهمیت ولایت به بچه‌ها تبیین می‌شود و آخرین برنامه با هدف انتقال محتوا، آموزش وضو و نماز در دستور کار قرار می‌گیرد که قطعا توسط روحانی انجام می‌شود و از این به بعد برنامه‌های تفریحی شروع شده که در آن کشیدن نقاشی البته با محوریت امام رضا(ع) و گرفتن عکس یادگاری و در انتها نیز وارد قسمت بازی‌ها، سرسره، استخر توپ و ... شده و به تفریح می‌پردازند و زمانی که کودکان در این نمایشگاه حضور دارند حدود یک ساعت تا حداکثر یک ساعت و نیم است. از ابتدای ساخت نمایشگاه کبوترانه تا به امروز حدود ۶۰۰ هزار نفر استقبال کردند که بسیار قابل توجه است.

نمایشگاه سرزمین نور نیز به صورت غرفه‌بندی شده و با نمایشگاه‌های مشابه در قالبی متفاوت اجرا شده است. غرفه‌های این نمایشگاه دارای چه موضوعاتی است و باتوجه به اینکه در فضای باز برپا شده آیا در تمام طول سال قابل استفاده است؟

در سرزمین نور سه فضا با شیوه‌های مختلف اجرا می‌گردد، یک نمایشگاه به صورت تابلوهای نمایشی و حدود ۷۰ تا ۸۰ پوستر در معرض بازدید عموم قرار گرفته است. در قسمت بعد آلاچیق‌هایی مورد استفاده قرار گرفته که یک آلاچیق برای کودکان، یکی جنگ، یکی برای مسابقات و یکی از آلاچیق‌ها به دلیل اینکه حضور زائرین عرب زبان هم قابل توجه است با محوریت بیداری اسلامی است و آلاچیق دیگری با موضوع حرم‌شناسی و

آلاچیق دیگر به تناسب زمان متغیر است. در راهرویی نمایشگاه در سایه‌سار رفت برپا شده است که به مانند حکایت آفتاب سیره زندگی امام رضا(ع) را روایت می‌کنند. البته به صورت تابلو نیست بلکه بر روی دیوار نقاشی مینیاتوری صورت گرفته و پیرامون آن توضیحاتی داده می‌شود.

نکته قابل توجه در سرزمین نور این است که کودکان و نوجوانان می‌توانند با خانواده خود در این برنامه‌ها شرکت کنند. والدین در قسمت مشاوره حضور می‌یابند و فرزندان در این حین از برنامه‌ها استفاده می‌کنند. البته سرزمین نور به دلیل سردی هوا فقط در فصول گرم برپاست اما نمایشگاه در سایه‌سار رفت اگر متقاضی باشد می‌توان برنامه‌ای را ترتیب داد.

آخرین کاری که با عنوان نشاط در حریم ملکوت اجرا شد دارای چه جزئیاتی بود؟

به مناسبت دهه کرامت دو نمایشگاه نشاط در حریم ملکوت به صورت ۶ غرفه در محوطه باز باب الجواد و همچنین باب الرضا کنار اهدای خون برپا شد که از لحاظ برنامه‌ای و محتوایی بسیار قوی کار شده بود. غرفه مشاوره ترتیب کودک بسیار مورد استقبال قرار گرفته بود غرفه حرم‌شناسی، غرفه نقاشی خانواده

که نقاشی به صورت خانوادگی انجام می‌گرفت و داخل غرفه بخش خطاطی نیز وجود داشت که به هر خانواده توسط خطاط یک حدیثی از امام رضا(ع) اهدا می‌شد، سپس غرفه مسابقات فیزیکال و بعد غرفه جنگ کودک که بسیار استقبال قرار گرفت و غرفه مشاور در انتها قرار داشت.

طبیعی است زائری که از شهرستان می‌آید از اینگونه برنامه‌ها اطلاع ندارد. تبلیغات و اطلاع‌رسانی این نمایشگاه‌ها به زائرین و چگونگی دعوت آنان به این نمایشگاه‌ها چگونه انجام می‌گیرد؟

باتوجه به محدودیت‌های مکانی و زمانی دعوت به صورت عمومی مخصوصا نمایشگاه کبوترانه انجام نمی‌گیرد. البته تبلیغات در تابلوهای تبلیغاتی داخل حرم مخصوصا برای نمایشگاه حکایت آفتاب انجام شده است. برای مثال ظرفیت نمایشگاه کبوترانه تا یک ماه دیگر تکمیل است و تمام وقت را مدارس مشهد پر کرده‌اند. اما باتوجه به اینکه نمایشگاه‌ها زیر مجموعه دارالهدایه و اردوهای زیارتی است دوستان ما به اردوهای شهرستانی‌ها نیز توجه داشته‌و به آنان نیز خدماتی را ارائه خواهند داد. روال بازدید به دو صورت انجام می‌گیرد. اگر به صورت گروهی و یا هماهنگی‌های از قبل تعیین شده مثلا حدود ۱۰۰

نفر وارد شوند، افراد خدمات دهنده به این دوستان را در زمان بازدید افزایش می‌دهیم و در غیر این صورت اگر به صورت فردی تشریف فرما شوند در اتاق انتظار نمایشگاه‌ها به تعداد حدود ۲۰ نفر که رسید، وارد سیر نمایشگاه‌ها خواهند شد.

در ارتباط با گسترش و مدرن‌تر شدن این فعالیت‌ها چه دستور العمل و برنامه‌هایی مدنظر آستان قدس رضوی است؟

فضایی در کنار روابط عمومی به وسعت ۱۰۰۰ متر در اختیار ما گذاشته‌اند و دوستان در حال طراحی این قسمت هستند اما همچنان چیزی که دغدغه ماست و چندین سال پیگیری این قسمت در دستور کار ما قرار گرفته یک صحن کودک است که بتوان فعالیت‌های منسجم‌تر انجام داد چرا که حتی در قسمت کبوترانه استانداردهای لازم آنگونه باید رعایت نشده و ما این خلا را با حضور مربی پر کرده‌ایم و حال اگر یک صحن کودک با استانداردهای مشخص در اختیار ما قرار دهند تا بتوانیم مراسمی از جمله جشن تکلیف را برگزار کنیم و به طور مثال در این صحن حوضی قرار داده شده باشد که کودکان چگونگی وضو و حال و هوای حرم را درک کنند بسیار عالی خواهد بود.

